

Výskumná, umelecká a ďalšia tvorivá činnosť na FA STU v roku 2012

a) Projekty podporované z domácich grantových schém

V roku 2012 sa na FA STU realizovali 4 výskumné projekty podporované domácimi grantovými schémami. Dva z nich podporovala VEGA, 1 projekt KEGA a 1 projekt APVV. 17 projektov bolo zameraných na umeleckú a tvorivú činnosť a 4 projekty na edukačnú a tvorivú činnosť. Z toho 2 projekty podporil grantový systémom MKSR, 15 projektov z rôznych zdrojov a 4 projekty podporil FAEB n.o. (tab. 19 a 20).

Previazanosť tém doktorandského štúdia a výskumných projektov je jednou z kľúčových podmienok realizácie doktorandského štúdia na FA STU. Účasť doktorandov na riešení výskumných projektov je jednou z podmienok absolvovania doktorandského štúdia a je zohľadnená aj v rámci kreditového systému.

Pracovníci FA STU sa roku 2012 uchádzali o grantovú podporu v rámci všeobecnej výzvy APVV VV-2011 podaním 3 projektov, z ktorých jeden bol schválený.

V rámci bilaterálnej výzvy APVV Slovensko – Poľsko podali pracovníci FA STU v roku 2012 1 projekt. Rozhodnutie agentúry o podpore projektu nebolo v čase prípravy správy ešte známe.

V rámci najstaršej národnej grantovej schémy VEGA sa z fakulty uchádzalo o podporu 9 projektov. Z nich však žiaľ nebol roku 2012 ani jeden financovaný. V rámci KEGA sa uchádzali o podporu 3 projekty, z ktorých v roku 2012 tiež nebol financovaný ani jeden. V roku 2012 sa na FA STU pokračovalo v riešení 2 projektov VEGA a 1 projektu KEGA.

Úspešnejšiu bilanciu mali pracovníci FA STU v rámci grantových systémov Ministerstva kultúry SR 2012, kde získali 2 projekty, ktoré v roku 2012 aj realizovali.

V rámci podpory výskumnej, pedagogickej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti boli Fondom architekta Emila Belluša, n.o. pre rok 2012 na FA STU podporené a následne zrealizované 4 projekty.

b) Projekty podporované zo zahraničných grantových schém

Roku 2012 sa na FA STU realizovali 4 výskumné projekty podporované zahraničnými grantovými schémami. Ďalší výskumný a jeden nevýskumný projekt schválili agentúry koncom roka. Dva z výskumných projektov boli financované v rámci Lifelong learning Programme EC. Jeden projekt podporila grantová schéma INTERREG IV C, jeden projekt Vyšegrádsky fond a jeden projekt Škoda auto. Nevýskumný projekt podporil Deutscher Akademischer Austausch Dienst (DAAD). FA STU sa v spolupráci s Rakúskou akadémiou vied podieľala na príprave projektu financovaného zo zdrojov EÚ v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko 2007 – 2013 (AT-SK). Projekt bol v decembri 2012 schválený.

V roku 2012 bola pre ESF, Štrukturálne fondy EÚ, Operačný program Vzdelávanie spracovaná 1 projektová žiadosť FA STU v partnerstve s FEI STU. Projekt nebol schválený.

FA STU v roku 2012 zareagovala na pripravovanú Dunajskú stratégiu spracovaním 4 projektových zamerov do zásobníka projektov. Pracovníci FA STU - CEDA počas roka 2012 intenzívne pracovali na príprave Národného projektu ESF Deinštitucionalizácia sociálnych služieb ako ministerstvom (MPSVaR SR) schválená partnerská organizácia projektu. Žiaľ, projekt bol po finálnom dopracovaní žiadosti ministerstvom stiahnutý z realizácie.

Počas celého roka 2012 FA STU operatívne spolupracovala na príprave žiadosti celouniverzitného projektu v rámci výzvy ministerstva školstva (MŠVVaŠ SR), Operačný

program Výskum a vývoj - Univerzitný vedecký park STU v Bratislave, ktorá bola podaná v decembri 2012.

c) Výskumná činnosť nepodporovaná z grantov

Na FA STU sa roku 2011 realizovalo 18 projektov výskumnej a umeleckej činnosti, ktoré pracovisko získalo na základe priameho zadania, resp. prostredníctvom objednávky. (tab. 20) Šlo najmä o architektonické resp. urbanistické návrhy, ktorým predchádzala výskumná činnosť. Na týchto projektoch sa okrem tvorivých pracovníkov fakulty podieľali aj študenti všetkých stupňov VŠ štúdia.

d) Využitie dosiahnutých výsledkov vo výskume v praxi

FA STU rozvíja dlhodobú spoluprácu s viacerými inštitúciami štátnej správy ako sú napr. Krajské pamiatkové ústavy, Pamiatkový úrad SR, Mestské úrady ako aj s podnikateľskými subjektami v oblasti stavebníctva, automobilového priemyslu či nábytkárstva, ktorí využívajú výsledky výskumu realizovaného na fakulte.

Výsledky umeleckej činnosti pedagógov študijného programu Dizajn sa pravidelne uplatňujú najmä pri výrobe nábytku a automobilov. Ústav dizajnu FA STU sa dlhodobo venuje navrhovaniu modelových riešení pre automobilový priemysel. Aj roku 2012 sa pracovníkom ústavu v spolupráci s partnermi so Škoda Mladá Boleslav a.s., Volkswagen, a Strojníckej fakulty STU podarilo realizovať pozoruhodný projekt, ktorého výsledkom je malý mestský elektromobil *Škoda Fit2 E-Car*.

Významnou súčasťou tvorivej činnosti pracovníkov Fakulty architektúry je aj architektonická tvorba, ktorá priamo nadväzuje na výskumnú činnosť pracoviska, resp. same predstavuje nielen umeleckú ale aj vedeckú činnosť, tzv. *research by design*. V tejto súvislosti treba vyzdvihnúť najmä tie návrhy, ktoré boli ocenené aj v medzinárodných resp. domácich súťažiach ako napr. **Urbanistické riešenie Oblasťi Mittelmole** (Rostock, D. Končeková, 2. cena), **Prestavba pivovaru na kultúrne centrum** (Domažlice, A. Schleichert, 3. cena) alebo **Zastrešenie trhoviska** (Trenčín, Hanáček T., Hain, V., Ganobjak, M., 1. cena).

Pracovníci FA STU sa roku 2011 celkovo podieľali na organizácii 6 medzinárodných a 7 domácich vedeckých konferencií, pričom pôsobili v organizačných resp. vedeckých výboroch týchto konferencií. Spomedzi nich najširší ohlas zaznamenala medzinárodná

konferencia *The city in 2012*, ktorú v spolupráci s Goetheho inštitútom a Francúzskym inštitútom organizovala Fakulta architektúry.

Pracovníci fakulty pripravili, resp. podieľali sa na príprave niekoľkých kolokvií a odborných seminárov, medzi ktorými vynikal najmä medzinárodný seminár *visegrad interCityseminar in architecture*, ktorý na FA STU prebiehal v zimnom semestri 2012 a kolokvium *Mikroprostredie a civilizačné ochorenia*, ktoré usporiadali na FA STU v novembri 2012. Na pôde FA STU sa uskutočnilo päť podujatí letnej školy v oblasti architektúry, urbanizmu a pamiatkovej obnovy. Osobitnú pozornosť si v tejto súvislosti zaslúži letná škola *City of the Future – Making Heimat*, ktorá sa pod záštitou Goetheho inštitútu a DAD konala na Fakulte architektúry STU v Bratislave v septembri 2012 a *Refresh! New faces of abandoned places*, medzinárodná letná škola pre študentov technických univerzít, ktorú organizovala fakulta v spolupráci s BEST (Board of European students of technology), OZ design factory a Nadáciou EON. Pracovníci FA STU sa súčasne podieľali na organizácii a odbornom zabezpečení letných škôl architektonického zamerania na iných inštitúciách na Slovensku aj v zahraničí.

Podstatnú súčasť sprostredkovania výsledkov výskumnej a umeleckej činnosti FA STU tvoria výstavy. Pracovníci fakulty roku 2012 pripravili resp. participovali na 63 výstavách doma a v zahraničí. Z nich malo 9 ráz monografických kurátorsky koncipovaných prehliadok, päť bolo autorských výstav tvorivých pracovníkov fakulty. 15 z týchto výstav prezentovalo výsledky tvorivej práce študentov FA STU. Zvláštnu pozornosť medzi nimi si zaslúži výstava *XX rokov dizajnu na FA STU*, ktorá sa konala vo foyeri fakulty v apríli 2012 a výtvarne nápaditým spôsobom upozornila na najlepšie výsledky výučby dizajnu na STU. Výstava zaznamenala aj významný ohlas verejnosti.

Pracovníci FA STU predniesli roku 2012 na vedeckých podujatiach doma 56 a v zahraničí 15 pozvaných prednášok. Prezentovali 57 prednášok a 16 posterov na medzinárodných podujatiach. Na národných podujatiach predniesli 41 prednášok a prezentovali 28 posterov. Svoje umelecké diela prezentovali v rámci 3 medzinárodných sympózií. Spomedzi pozvaných prednášok si pozornosť zaslúži napríklad pozvanie prof. J. Keppla ako prednášajúceho a školiteľa na seminár organizovaný European Police College v Rige v júni 2012, kde prezentoval príspevok *How to Approach Planners and Developers? Slovak Experience on Implementation CPTED into Education of Architects and Town Planners* opierajúci sa o výsledky medzinárodného projektu Designing out of Crime JLS/2007/ISEC/FPA/C1/024, ktorý bol na fakulte riešený v rokoch 2008-2010.

Pracovníci FA STU realizovali roku 2012 v oblasti umeleckej činnosti 113 výkonov, z ktorých je 32 klasifikovaných ako závažné umelecké diela a výkony, 50 ako menej závažné umelecké diela a výkony a 30 ako ostatné umelecké diela a výkony.

40 pracovníci FA STU pôsobili ako členovia medzinárodných rád, výborov a komisií. 7 pracovníci pôsobili ako členovia vedeckých resp. vedeckých a umeleckých rád iných vysokých škôl a výskumných inštitúcií. 35 pracovníci pôsobili v komisiách štátnych skúšok. Pracovníci FA STU roku 2012 pôsobili ako členovia v 12 porotách architektonických súťaží a členovia v redakčných radách 12 vedeckých a odborných časopisov.

e) Činnosť a výsledky špecializovaných výskumných, vývojových a umeleckých pracovísk

Výskumné a školiace centrum bezbariérového navrhovania je jediným pracoviskom na Slovensku, ktoré sa systematicky venuje výskumu v oblasti navrhovania pre všetky formy zdravotných znevýhodnení. Aktuálne rieši výskumný projekt *Univerzálne navrhovanie prostredia v súlade s požiadavkou inklúzie zdravotne limitovanej populácie do vzdelávacieho a pracovného procesu*, ktorý podporila VEGA MŠ SR po čísle 1/0996/11. Transfer výsledkov výskumu do praxe prebieha najmä formou prednášok, seminárov, posudzovania konkrétnych projektov, vlastnej projektovej činnosti ako aj formou vedeckých a odborných publikácií. Aj roku 2012 pracovníci centra realizovali sériu seminárov pre širokú odbornú verejnosť, najmä projektantov a pracovníkov zariadení sociálnych služieb, a konzultovali viacero architektonických návrhov.

Medzi kľúčové oblasti skúmania na FA STU patrí udržateľná architektúra. Výsledky výskumu sú do praxe sprostredkované jednak prostredníctvom publikačnej činnosti, formou konzultácií a poradenstva ale aj prostredníctvom konferencií a seminárov. Roku 2012 bolo na pôde FA STU v tejto súvislosti zriadené *Výskumné a školiace centrum udržateľnej a efektívnej architektúry – Architektúra 2020*.

FA STU vydáva od roku 1996 časopis *ALFA* – Architektonické listy Fakulty architektúry. Roku 2011 prešiel časopis radikálnou zmenou obsahovej a vizuálnej koncepcie, zmenou redakčnej rady, sprísnením kritérií na publikovanie príspevkov ako aj zmenou distribučnej stratégie. Cieľom týchto zmien bolo transformovať časopis na kvalitné periodikum s recenzovanými vedeckými štúdiami a vytvoriť tak platformu pre distribúciu najaktuálnejších výsledkov výskumu na fakulte smerom k odbornej verejnosti. Roku 2012 sa časopisu naďalej darilo udržať vysokú úroveň obsahovej aj formálnej stránky časopis, o čom svedčí aj zväčšujúci sa okruh jeho prispievateľov a čitateľov z mimofakultného akademického prostredia.

Foyer FA STU je tradičným priestorom prezentácie výsledkov výskumnej a umeleckej činnosti pracovníkov a poslucháčov fakulty širokej odbornej ale aj laickej verejnosti. Roku 2012 sa v priestore foyeru uskutočnili dve desiaty výstav. Za vrcholné podujatie minimálne celoštátneho významu pritom možno považovať medzinárodnú výstavu architektonických časopisov *Archizines* (5. 11. 2012 – 30. 11. 2012).

Široký ohlas odbornej verejnosti zaznamenali aj ďalšie umelecké podujatia, ktoré organizovali pracovníci a poslucháči FA STU. Medzi najvýznamnejšie z nich patrili prednášky v rámci podujatia **1x1 = 1 projekt x 1 ateliér**, na ktorých sa prezentovali špičkoví slovenskí architekti, séria prednášok významných zahraničných architektov ale aj **Letná noc architektúry**, ktorej súčasťou bola výstava študentských prác a diskusia.